

सरावल गाँउपालिकाको कार्यालय
सरावल, नवलपरासी(ब.सु.प.), लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण (Nutrition Status and Profile)

Sarawal Rural Municipality
Lumbini Province, Nepal

पोषणको स्थिति तथा वस्तुगत विवरण

(Nutrition Status and Profile)

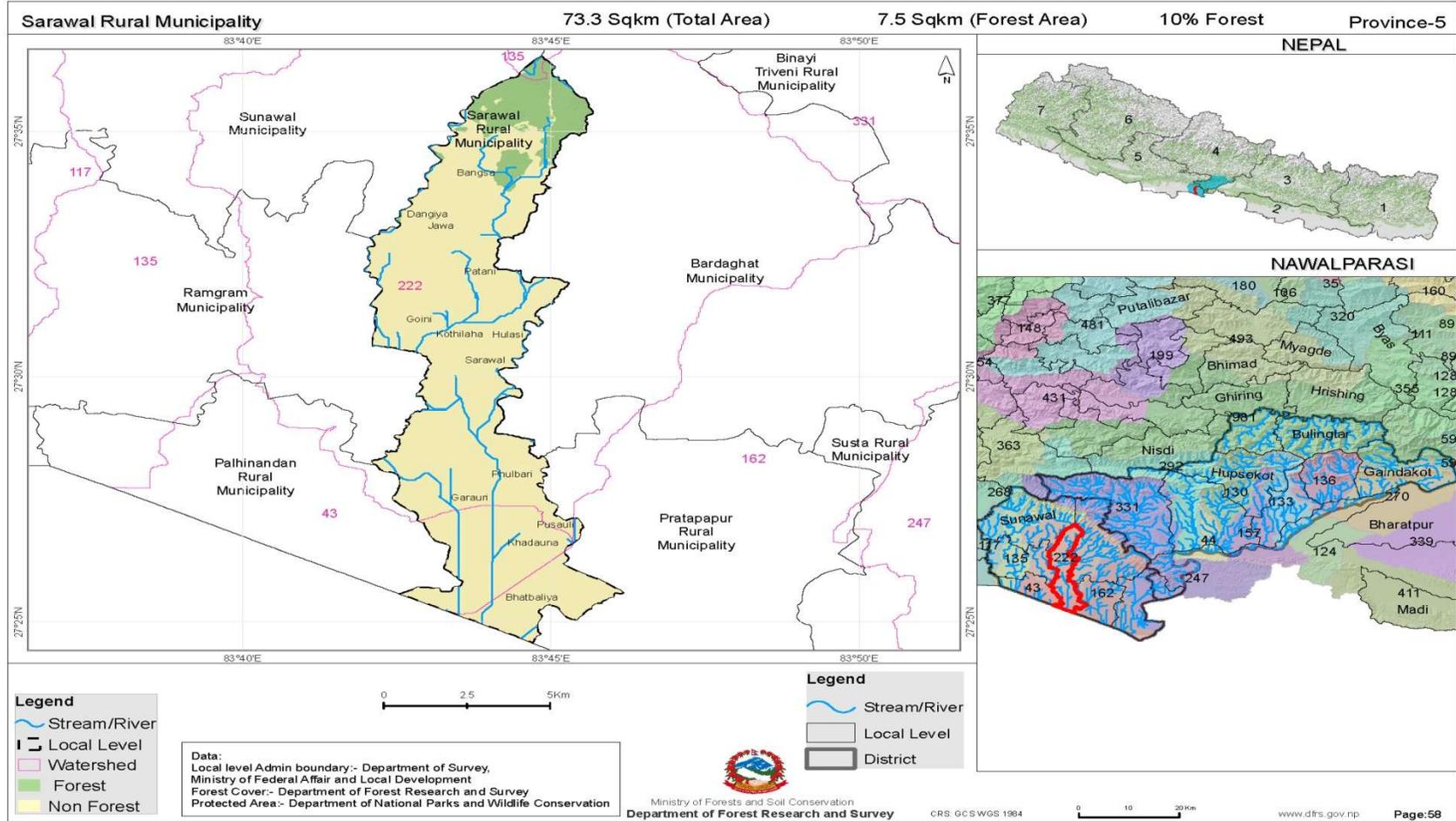
सर्वाधिकार: सरावल गाउँपालिकामा निहित ।

तयार मिति: २०८०/०३/२३ गते (पोषणमैत्री स्थानीय शासनको गाउँपालिका स्थितिपत्र तयारी बैठकबाट) ।

प्रमाणीकरण मिति: २०८०/०५/२७ गते (गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट) ।

अद्यावधिक मिति: २०८२/०८/१६ गते (गाउँपालिकास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठकबाट) ।

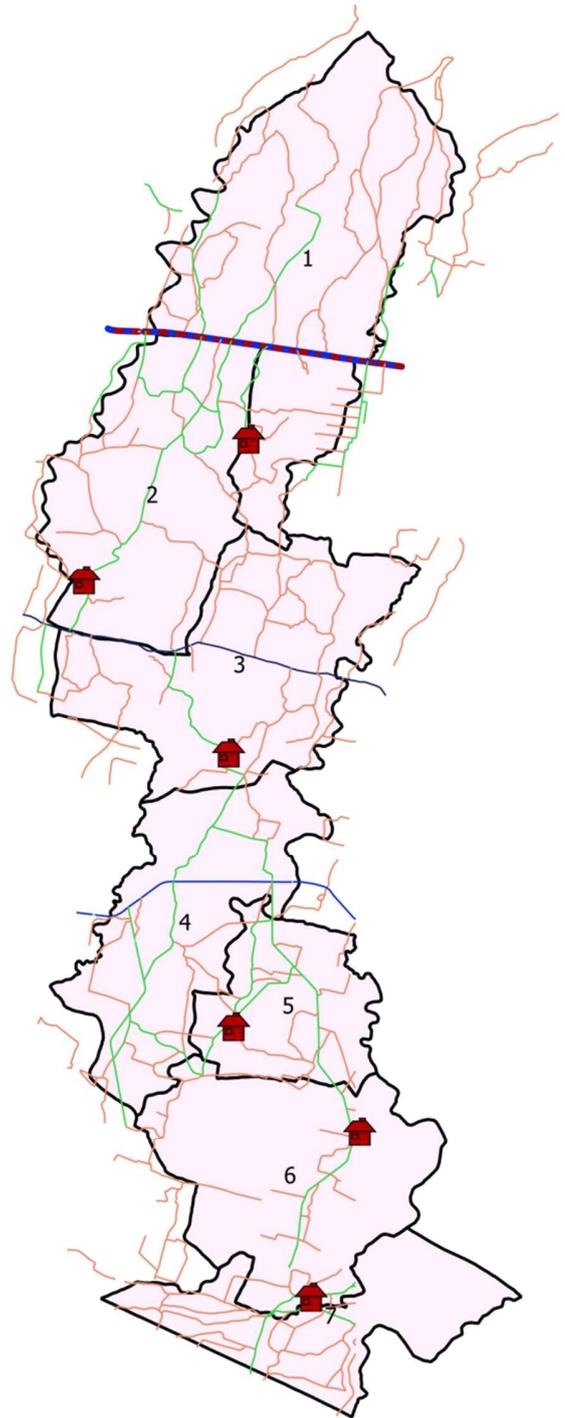
गाउँपालिकाको नक्सा

Sarawal Rural Municipality

Legend

- Health Post
- District Road
- Feeder Road
- Highway
- Local Trails
- Other Road
- Ward Boundary

विषयसूची

१.सरावल गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय	1
१.१ पालिकाको भौगोलिक स्वरूप	1
१.१.१ भौगोलिक अवस्थिति.....	३
१.१.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण.....	३
१.१.३ राजनीतिक अवस्थिति.....	३
१.१.४ पालिकादेखी विभिन्न वडासम्माको दुरी र मुख्य बस्तीहरु.....	६
१.१.५ भू-उपयोगको स्थिती.....	६
१.२ पालिकाको जनसंख्या विवरण	2
१.२.१ लक्षित जनसंख्या -आ.व.२०८१/८२.....	घ
१.३ पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको विवरण	4
१.३.१ समितिको क्रियाशीलता	छ
१.३.२ वडा स्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा सहजिकरण समितिको क्रियाशीलता	छ
१.३.३ गाउँपालिकास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा सचिवालय.....	छ
१.३.४ विषयगत शाखामा उपलब्ध जनशक्ति विवरण.....	छ
१.३.५ स्थानीय तहले तयार गरेको पोषणसँग सम्बन्धित नीतिगत दस्तावेजहरू.....	छ
१.४ बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था.....	6
१.४.१ पृष्ठभूमी.....	ट
१.४.२ लक्ष्य	ट
१.४.३ उद्देश्य	ट
१.४.४ बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम कार्यान्वयन	ट
१.४.५ पोषणको क्षेत्रका काम गर्ने विकास साझेदार र सञ्चालित कार्यक्रम.....	ठ
१.५ पोषण अवस्था	8
२.पालिकामा स्थानीय शुसासन, शिक्षा, महिला तथा बालबालिका, खानेपानी तथा सरसफाई, कृषि विकास, पशुसेवा र स्वास्थ्यको अवस्था.....	9
२.१ स्वास्थ्य क्षेत्र	9
२.१.१. स्वास्थ्य संस्थाको विवरण.....	ढ
२.२ शिक्षा क्षेत्र.....	9
२.२.२ शिक्षा सेवा केन्द्रको विवरण.....	३घ
२.२.४ दिवाखाजा लागु भएको विद्यालय	३घ
२.२.५ विद्यालयको सरसफाइको विवरण	३द

२.३ कृषी क्षेत्र	16
२.३.१ कृषी वाली विवरण:	जट
२.३.२ कृषी सेवा केन्द्रको विवरण	जट
२.४ महिला तथा बालबालिका क्षेत्र	16
२.४.१ सहकारी संस्थाको विवरण	जट
२.४.२ वडास्तरीय बाल संजालको विवरण	जट
२.४.३ महिला संजालको विवरण	जट
२.५ पशुपंछी क्षेत्र	17
२.६ खानेपानी तथा सरसफाई	18
२.६.१ खानेपानीका प्राथमिक स्रोतहरू	जड
३. पोषण मैत्री स्थानीय तहको क्षेत्रगत सूचकहरूको स्थिति	19
३.१ स्वास्थ्य	19
३.२ शिक्षा	19
३.३ महिला तथा बालबालिका	19
३.४ खानेपानी तथा सरसफाई	19
३.५ कृषी विकास	19
३.६ पशुपंछी विकास	20
३.७ शासकीय प्रबन्ध	20
३.१.१ पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्थाका सूचकको अवस्था	इज
जननिर्वाचित प्रतिनिधीहरूको विवरण	23
सम्पादित कार्यक्रमका केही तस्विरहरू	24

१. सरावल गाउँपालिकाको संक्षिप्त परिचय

नेपालमा पहिलोपटक भएको संविधान सभाबाट संविधान निर्माण भई सदियौं देखि रहेको एकात्मक तथा केन्द्रकृत शासन व्यवस्थाबाट संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र मुलुकको रुपमा रुपान्तरण गर्ने क्रममा नयाँ व्यवस्था गरिएका ७५३ स्थानीय तह मध्ये नवलपरासी (बर्दघाट - सुस्ता पश्चिम) जिल्लामा ७ स्थानीय तहको व्यवस्था भएको छ। जस मध्ये सरावल गाउँपालिका चुरे पहाड देखि भारतको सिमानासम्मको भूभाग ओगटेको अत्यन्तै सम्भावन बोकेको सुन्दर, उर्वर भूमि, औद्योगिक, कृषि, पर्यटन र व्यापारको प्रचुर सम्भावना रहेको क्षेत्र हो। साविक तिलकपुर, मनरी, सरावल, बडहरादुबौलिया, रामपुर खडौना र भुजहवा गा.वि.स. मिलाएर सरावल गाउँपालिका गठन भएको हो। यसको केन्द्र साविक सरावल गा.वि.स. को कार्यालयमा रहेको छ। २०७८ को जनगणना अनुसार ४२,२०७ जनसंख्या रहेको यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ७३.१९ वर्ग कि. मि. छ। यस गाउँपालिकाको पूर्वमा प्रतापपुर र बर्दघाट नगरपालिका, पश्चिममा पाल्हीनन्दन गाउँपालिका र रामग्राम नगरपालिका उत्तरमा बर्दघाट र सुनवल नगरपालिका, दक्षिणमा भारत पर्दछ। जातीय, भाषिक र सांस्कृतिक विविधता भित्रको एकता विशेषताको रुपमा रहेको यस गाउँपालिकाको मुख्य पेशा कृषि भएपनि व्यापार, सरकारी अर्धसरकारी र वैदेशिक रोजगारी आर्थिक श्रोतको रुपमा रहेको छ।

१.१ पालिकाको भौगोलिक स्वरूप

१.१.१ भौगोलिक अवस्थिति

अक्षांश :	२७.५०४८८०८६ "देखि २७.५०४७०६९०"
देशान्तरः	८३.७२९१०२१४" देखि ८३.७२९४३५४०"
उचाई :	समुद्री सतहबाट १२३.५३ मिटर
हावापानी:	उष्ण प्रदेशीय
नदी :	भलुही खोला, धनेवा खोला, झरही खोला, हुलासी खोला
मुख्यजात जाति	:थारु, मधेशी, ब्राह्मण, मगर,दलित
धर्म :	हिन्दु, बौद्ध, क्रिश्चियन, इस्लाम आदि।
जमिन :	समथर

१.१.२ ऐतिहासिक चिनारी तथा नामाकरण

हाल सरावल गाउँपालिकाको कार्यालय रहेको स्थान साविकको सरावल गा.वि.सको केन्द्र रहेको र सोही नामबाट यस गाउँपालिकाको नाम सरावल गाउँपालिका रहेको हो।

१.१.३ राजनीतिक अवस्थिति

प्रदेश	: लुम्बिनी
जिल्ला	: नवलपरासी (व.सु.प)
निर्वाचन क्षेत्र	: संघीय निर्वाचन क्षेत्र : २ वटा प्रदेशसभा निर्वाचन क्षेत्र : ४ वटा

१.१.४ पालिकादेखी विभिन्न वडासम्माको दुरी र मुख्य बस्तीहरू

क्र.सं.	देखी	सम्म	दुरी (कि.मि.)	मुख्य बस्तीहरू
१	पालिका	वडा नं. १	१५	तिलकपुर, सालबास, भगडा, बासा, बसही, वसन्तनगर, खोखरपुरा, पथरहिया
२	पालिका	वडा नं. २	१०	मनरी, जावा, मगरमुढा, पट्खौली, दंगिया, अहिरौली, अन्नहटी, तिलौली
३	पालिका	वडा नं. ३	०	गोइनी-१, गोइनी-२, श्रीनगर, कोठीलाहा, जनकपुर, सरावल, पिपरा, महुअवा, जमुनहवा, पटनी
४	पालिका	वडा नं. ४	७	बडसार, ललितपुर, मंगलापुर, हत्तिबन, पुर्नाहा, गोबरहिया
५	पालिका	वडा नं. ५	१०	बडहरा, फुलवरिया, सानो दुबौलिया, धनगडवा, ठुलो दुबौलिया
६	पालिका	वडा नं. ६	२५	कुर्थावल -१, कुर्थावल -२, गडौरी -१, गडौरी -२, पुसौली -१, पुसौली -२, खडौना, मधवलिया, नौडीहवा, गुजरटोल
७	पालिका	वडा नं. ७	३५	गणेशपुर, भन्सारटोल-१, भन्सारटोल-२, मोजरहिया-१, मोजरहिया-२, मोजरहिया-३, बर्गदवा, सोनाकोनी, भुजहवा

१.१.५ भू-उपयोगको स्थिति

क्र.सं.	विवरण	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	प्रतिशत
१	कुल क्षेत्रफल	७३.१९	
२	कुलवन क्षेत्रफल	७.५	१०
३	कृषी क्षेत्र	४९.३६	६८.३
४	पोखरी	०.२३	०.३
५	नदि	१.७८	२.३८
६	घडेरी	९.६७	१२.९६
७	रोड	४.६४	६.२३

१.२ पालिकाको जनसंख्या विवरण

Ward No.	Population	
	Male	Female
1	3143	3584
2	3081	3363
3	3014	3088
4	2874	3022
5	2186	2258
6	3305	3372
7	2934	2983
Total	20537	21670
	42207	

Category by caste/ethnic-groups and sex (%)	Both Sexes	Male	Female
Tharu	32.9	32.5	33.4
Chamar/Harijan/Ram	10.5	10.7	10.3
Musalman	10	10.1	9.9
Yadav	8.3	8.5	8.1
Kewat	7.9	8	7.9
Brahman - Hill	4.6	4.2	4.9
Teli	3.9	4	3.9
Rajbhar	2.3	2.3	2.2
Kahar	2	2.1	1.9
Koiri/Kushwaha	1.3	1.4	1.3

श्रोत: National Population and Housing Census 2021

१.२.१ लक्षित जनसंख्या -आ.व.२०८१/८२

Data / Organisation unit	Sarawal RM	Sarawal 01	Sarawal 02	Sarawal 03	Sarawal 04	Sarawal 05	Sarawal 06	Sarawal 07
Target Pop - Total population	42903	6936	6522	6168	5986	4496	6770	6025
Target pop - Adolescent Population Aged 10-19 Years	7974	1215	1144	1064	1178	858	1349	1166
Target pop - Adolescent Population Aged 10-19 Years Female	3907	596	562	517	578	416	661	577
Target pop - Estimated no. of women with a direct obstetric complication	104	14	14	14	16	11	18	17
Target pop - Female population aged 15-49 years	12597	2130	1963	1841	1727	1252	1972	1712
Target pop - Married Female population aged 15-49 years	9633	1657	1517	1423	1308	953	1489	1286
Target pop - Pop (0-23 Month)	1406	213	207	195	203	143	234	211
Target pop - Pop (12-59 Month)	2662	410	400	373	380	272	432	395
Target pop - Pop (6-11 months)	293	44	43	41	42	30	49	44
Target pop - Pop (6-23 months)	1045	158	154	145	151	106	174	157
Target pop - Population 12 - 23 months	688	104	101	96	100	70	114	103
Target pop - Population aged 6-59 months	3017	464	452	422	431	308	491	449
Target pop - Population of 0-14 yrs	11180	1693	1615	1515	1645	1190	1864	1658

Target pop - Population under 1 year	710	107	104	99	102	72	119	107
Target pop - Population under 5 years ARI/ CDD/ Nutrition	3396	521	508	475	486	347	554	505
Target pop - Total expected live birth	719	108	105	99	104	73	121	109
Target pop - Total expected pregnancies	854	129	125	118	123	87	143	129

श्रोत: HMIS, DHIS2

१.३ पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको विवरण

क्र.सं.	पद	नाम थर	संस्था/शाखा	सम्पर्क नं.
1	अध्यक्ष	सुखाडी प्रसाद चौधरी थारु	गा.पा. प्रमुख	9857046186
2	उपाध्यक्ष	वासमती हरिजन चमार	गा.पा. उप-प्रमुख	9857046185
3	सदस्य-सचिव	श्रीप्रसाद गौतम	प्र.प्र.अधिकृत	9857046266
4	सदस्य	विष्णु प्रसाद चौधरी	वडा अध्यक्ष	9857045433
5	सदस्य	शम्भु प्रसाद चौधरी	वडा अध्यक्ष	9857045030
6	सदस्य	फिरंगी चौधरी	वडा अध्यक्ष	9811979693
7	सदस्य	सुरेश प्रसाद यादव	वडा अध्यक्ष	9847079174
8	सदस्य	लक्ष्मण प्रसाद चौधरी	वडा अध्यक्ष	9867301344
9	सदस्य	छोटेराल गुप्ता	वडा अध्यक्ष	9748700879
10	सदस्य	हयात खाँ धुनिया	वडा अध्यक्ष	9864581786
11	सदस्य	कौशिल्या देवी चमार	कार्यपालिका दलित महिला प्रतिनिधी	9867910123
12	सदस्य / संयोजक	ज्ञान्त्री कुमारी चौधरी	कार्यपालिका महिला प्रतिनिधी	9800721917
13	सदस्य / फोकल	ओम नारायण देवकोटा	स्वास्थ्य शाखा	9847545810
14	सदस्य	प्रमोद यादव	शिक्षा शाखा	9840921566
15	सदस्य	ईश्वरी प्रसाद खनाल	योजना शाखा	9857048943
16	सदस्य	कविता कार्की	कृषी विकास	9860422954
17	सदस्य	याम अर्याल	पशुपंछी विकास	9857056800
18	सदस्य	भोज बहादुर कोहार	खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता	9847205393
19	सदस्य	संजिता रौनियार	महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक	9866220063
20	सदस्य	शुसान्त शर्मा घिमिरे	उद्योग वाणिज्य सङ्घ	9847041858

१.३.१ समितिको क्रियाशीलता

निर्देशक समिति गठन भएको मिति	२०७४/०७/२२
समितिको बैठक बस्ने पटक	चौमासिक
समिति गठन भएको मिति देखि हालसम्म बसेको समितिको बैठक संख्या	२०

१.३.२ वडा स्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा सहजिकरण समितिको क्रियाशीलता

वडा नं.	पहिलो बैठक बसेको मिति	समिति गठन भएको मिति देखि हालसम्म बसेको समितिको बैठक संख्या	बैठक बस्ने गरेको समयावधि
१	२०७५/१०/०८	१	वार्षिक
२	२०७५/१०/०८	२	वार्षिक
३	२०७५/१०/०९	४	वार्षिक
४	२०७५/१०/०९	४	वार्षिक
५	२०७५/१०/१५	२	वार्षिक
६	२०७५/१०/२०	२	वार्षिक
७	२०७५/१०/२०	२	वार्षिक

१.३.३ गाउँपालिकास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा सचिवालय

सचिवालय क्रियाशील भएको मिति	२०८१/०४/०१	
सचिवालयको जिम्मेवारी तोकिएको पदाधिकारी (फोकल पर्सन) को विवरण	नाम: ओम नारायण देवकोटा सम्बन्धित शाखा : स्वास्थ्य शाखा फोन नं.: 9847545810	पद: स्वास्थ्य अधिकृत सातौँ इमेल: devkotaom@gmail.com
पोषण सहजकर्ताको विवरण	नाम: भिम लाल भण्डारी फोन नं.: ९८११४५५६६२	पद: पोषण सहजकर्ता इमेल: bhimbhandari163@gmail.com

१.३.४ विषयगत शाखामा उपलब्ध जनशक्ति विवरण

क्र.सं.	शाखा	शाखामा कार्यरत कर्मचारी सङ्ख्या	कैफियत
१	स्वास्थ्य	४	
२	कृषि विकास	२	
३	पशु विकास	२	
४	महिला तथा बालबालिका	१	
५	खानेपानी तथा सरसफाइ	१	
६	शिक्षा	२	
७	योजना शाखा	१	
८	सामाजिक विकास शाखा (छुट्टै भएमा)	-	

१.३.५ स्थानीय तहले तयार गरेको पोषणसँग सम्बन्धित नीतिगत दस्तावेजहरू

क्र.सं.	दस्तावेज (नीति, रणनीति, कार्यविधि, निर्देशिका आदि)	स्वीकृत मिति	लागू हुने समयावधि
१.	सरावल गाउँपालिकाको स्वास्थ्य तथा सरसफाई सेवा ऐन २०७५	२०७५/०१/०३	२०७५/०१/१२ देखी निरन्तर
२.	सरावल गाउँपालिकाको स्वास्थ्य नीति २०७९		निरन्तर
३.	उत्तम पोषण योजना तथा पोषण भत्ता वितरण निर्देशिका २०७७	२०७७/०४/०१	निरन्तर
४.	सरावल गाउँपालिकाको एम्बुलेन्स सञ्चालन कार्यविधि, २०७९	२०७९/०९/०५	निरन्तर

१.४ बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको कार्यान्वयनको अवस्था

१.४.१ पृष्ठभूमी

आमा र बच्चाको दीर्घ कुपोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउनको लागि राष्ट्रिय योजना आयोगको नेतृत्वमा सन् २०११ देखि २०१२ सम्ममा ७ वटा सरकारी निकायको प्रतिबद्धता भएको थियो । संयुक्त रूपमा आमा र बच्चाको पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउन प्रतिबद्धता भए अनुसार नेपालमा बालबालिकामा रहेको कुपोषणको विकराल समस्यालाई न्यून गर्न खास गरी महिला तथा बालबालिकाहरूको पोषण स्थिति सुधार गर्ने उद्देश्यले बहुक्षेत्रीय पोषण योजना (२०१३-२०१७) तयार भई आ.व.२०६९।७० मा ६ जिल्लामा सञ्चालन भएको हो । बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाले निर्दिष्ट गरे बमोजिम सन् २०१७ सम्ममा २८ जिल्लामा विस्तार गर्ने योजना मुताविक आ.व.२०७३/७४ मा थप जिल्लामा विस्तार भई जम्मा २८ वटा जिल्लामा बहुक्षेत्रीय पोषण योजना लागु भई कार्यान्वयनको आएको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा राज्य पुनर्संरचना पश्चात नवलपरासी र रुकुम जिल्ला विभाजन भई कार्यक्रम सञ्चालन भएका जिल्ला ३० पुगेको र यी ३० जिल्लाभित्र रहेका ३०८ वटै स्थानीय तहमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको थियो ।

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ र २०७८/७९ मा युरोपियन युनियनबाट बजेटरी सहायता प्राप्त हुने गरी सम्झौता भएसँगै ७७ वटै जिल्लाका ७५३ स्थानीय तहमा कार्यक्रम विस्तार भएको थियो । जसमध्ये ३७ जिल्लाका ३८३ स्थानीय तहमा पूर्ण प्याकेज, ३५ जिल्लाका ३३७ स्थानीय तहमा आंशिक प्याकेज र ५ जिल्लाका ३३ स्थानीय पोषण विशेष कार्यक्रम मात्र कार्यान्वयन हुने गरी विस्तार भएको थियो ।

पूर्ण प्याकेज संचालन भएका स्थानीय तहमध्येको सरावल गाउँपालिकामा बहुक्षेत्रीय अवधारणा अनुरूप सबै विषयक्षेत्र समेटी कार्यक्रम कार्यान्वयन र बहुक्षेत्रीय पोषण सहजकर्ता समेत नियुक्त गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।

१.४.२ लक्ष्य

उल्लेखनीय रूपमा दीर्घ कुपोषण घटाउनेतर्फ समग्र मुलुकलाई उन्मुख गराउने र मानवपूँजी र समग्र सामाजिक-आर्थिक विकासमा कुपोषण बाधकको रूपमा रहिरहने छैन भन्ने सुनिश्चित गर्नु बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाको दीर्घ सोच रहेको छ ।

आगामी लक्षमा मातृशिशु पोषणमा सुधार ल्याउने हो जसको परिणामस्वरूप आमा, शिशु र बालबालिकामा पोषण न्यूनताको स्थितिमा कमी आउनेछ, आमाहरूको BMI मा सुधार आउनेछ र बालबालिकाको पुङ्कोपनमा एकतिहाईले कमी आउनेछ ।

पोषण लक्षित र पोषणप्रति संवेदनशील दुवै प्रकारका आधारभूत कार्यक्रममा विस्तार गरी यो लक्ष हासिल गरिनेछ । पोषण लक्षित कार्यक्रमहरू मूलतः स्वास्थ्य क्षेत्रबाट प्रवाहित गरिनेछ भने अन्य कार्यक्रमहरू शिक्षा, कृषि, खानेपानी तथा सरसफाइ लगायतका क्षेत्रबाट स्थानीय निकाय सँगको सहकार्यमा सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रमसँग समन्वय गरी सञ्चालन गरिनेछ । यी सबै कार्यक्रमले शारीरिक वृद्धिको गम्भीर जोखिम हुने अथवा पुङ्कोपन आरम्भ हुने अवस्थालाई (गर्भधारण देखि २ वर्षको उमेरसम्म) प्रभावित पार्ने कोसिस गर्नेछन् ।

१.४.३ उद्देश्य

यसको मुख्य उद्देश्य समाजका सबै स्तरमा मातृशिशु पोषणको स्थितिमा सुधार ल्याउन, राष्ट्रिय योजना आयोग तथा सम्बद्ध प्रमुख क्षेत्रगत मन्त्रालयको क्षमता सुदृढ गरी बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्न समर्थ बनाउनु हो ।

१.४.४ बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम कार्यान्वयन

क. बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धी विवरण

कार्यक्रम कार्यान्वयन शुरू भएको आर्थिक वर्ष	आ.व.२०७४/७५
कार्यक्रमको लागि प्राप्त अनुदान (गत आ.व. सम्म)	रु.१,१७,४९,११३
कार्यक्रमको लागि स्थानीय तहबाट विनियोजन भएको बजेट (गत आ.व.सम्मको)	रु.६५,८२,५५०
कार्यक्रमको कूल खर्च (गत आ.व.सम्मको)	रु.१,५८,२५,०१३
गत आ.व.सम्म प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान	-
गत आ.व.सम्म प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम मध्ये खर्च गरेको रकम	-
गत आ.व.मा सम्म नेपाल सरकारबाट पोषणसँग सम्बन्धित कामको लागि विशेष अनुदान प्राप्त गरे/नगरेको	नगरेको

नेपाल सरकारबाट विशेष अनुदान प्राप्त गरेको भए प्राप्त भएको रकम	-
नेपाल सरकारबाट प्राप्त विशेष अनुदान मध्ये खर्च रकम	-

ख. बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गतका विशेष कार्यक्रमको उपलब्धी

क्र.सं.	विवरण	लक्षित कार्यक्रम	मुख्य उपलब्धी
१	पोषण सुधारको लागि विद्यालय खानेपानी योजनाको लागि बजेट प्राप्त गरी योजना कार्यान्वयन गरेका विद्यालयको विवरण	१.विद्यालयको नाम र ठेगाना	शौचालय निर्माण, बायोस्याण्ड फिल्टर खरिद
२	सुनौला हजार दिनका विपन्न महिलाको पोषण सुधारको लागि अनुदान सम्बन्धी विवरण	१.समूह वा सहकारीको नाम र ठेगाना	२५ विपन्न सु.ह.दि.आमाको परिवारलाई नगद अनुदान हस्तान्तरण
		२.समूह वा सहकारीको नाम र ठेगाना	सहकारी संस्था मा आवद्ध २५ जना सुनौला हजार दिनका आमाहरूलाई आयआर्जनको लागि सुरुवाती पुँजी उपलब्ध गराईएको
		३.समूह वा सहकारीको नाम र ठेगाना	सुनौला हजार दिनका २८ जना विपन्न महिलालाई आयआर्जन अनुदान उपलब्ध गराईएको

ग. पोषणसँग सम्बन्धित क्षमता विकास

विवरण	संख्या	कैफियत
बहुक्षेत्रीय पोषण योजना तेस्रो सम्बन्धी सम्बन्धी अभिमुखीकरण प्राप्त मानव संसाधन	०	
पोषणमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी प्रशिक्षक/प्रशिक्षण लिएका मानव संसाधनको संख्या	०	
पोषणमैत्री स्थानीय शासन सम्बन्धी अभिमुखीकरण लिएका मानव संसाधनको संख्या	३२	
वृहत पोषण विशेष कार्यक्रम सम्बन्धी तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीको संख्या	४५	
मातृशिशुमैत्री अभियान (Mother and Baby Friendly Hospital Initiative) अन्तर्गत अभिमुखीकरण प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीको संख्या	०	
आमाको दूधलाई प्रतिस्थापन गर्ने वस्तु (विक्री वितरण नियन्त्रण) ऐन, २०४९ बमोजिम सचेतना अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिम लिएका जनशक्तिको संख्या	१	
अन्य क्षमता विकास कार्यक्रम भए खुलाउने	-	

१.४.५ पोषणको क्षेत्रका काम गर्ने विकास साझेदार र सञ्चालित कार्यक्रम

क्र.सं.	साझेदार संस्थाको नाम	कार्यक्रम सञ्चालन हुने अवधि	कार्यक्रम सञ्चालन हुने वडाहरू	मुख्य क्रियाकलाप
१	BES Nepal	आ.व.२०८२/८३ सम्म	७ वटै वडा	पोषण विशेष (स्वास्थ्य) सम्बद्ध क्रियाकलाप
२	SIAN	आ.व.२०८२/८३ सम्म	वडा नं. ३, ४	पोषण संवेदनशील (कृषी र खानेपानी तथा सरसफाई) सम्बद्ध क्रियाकलाप

१.५ पोषण अवस्था

क्र.सं.	विवरण	जम्मा	अवस्था			कैफियत
			कडा शीघ्र कुपोषित (SAM)	मध्यम शीघ्र कुपोषित (MAM)	सामान्य	
१	कुपोषण पहिचान गर्न स्क्रिनिङ गरिएका ६-५९ महिनाका बालबालिकाको संख्या	२८२२	२२	१९७	२६०३	Screened by BES Nepal, Parasi.
२	शीघ्र कुपोषित बालबालिकाको कूल संख्या (स्क्रिनिङ र नियमित चेकजाँचबाट पहिचान भएको कुल संख्या उल्लेख गर्ने)		२७	२२९		
३	शीघ्र कुपोषित बालबालिका मध्ये निको हुनेको प्रतिशत		८८.२४	९६.७६		
		जम्मा	बहिरङ्ग उपचार केन्द्र	अन्तरङ्ग उपचार केन्द्र	पोषण पुर्नस्थापना केन्द्र	कैफियत
४	कडा शीघ्र कुपोषित बालबालिका मध्ये प्रेषण गरिएकाको संख्या	२७	२७	०	०	
		लक्ष्य	उपलब्धी			
५	आ.व.२०८१/८२ मा वृद्धि अनुगमन गरिएका ०-२३ महिना सम्मका बालबालिका सङ्ख्या	१४०६	११९९			
६	०-२३ महिना सम्मका बालबालिकाको औषत वृद्धि अनुगमन	२४	२०.१४			
क्र.सं..	विवरण					अवस्था
१	बालबालिकामा पूर्ण खोप कभरेजको अवस्था (प्रतिशत) (DPT/HepB/Hib3)%					१००
२	गत आ.व.मा श्वासप्रश्वास (निमोनीया) को संक्रमण देखिएका बिरामीको संख्या (≤५ वर्ष)					६८
३	जिवित जन्ममा संस्थागत सुत्केरी हुनेहरूको प्रतिशत					९९.८२

भर्नु नपर्ने

२.पालिकामा स्थानीय शुसासन, शिक्षा, महिला तथा बालबालिका, खानेपानी तथा सरसफाई, कृषि विकास, पशुसेवा र स्वास्थ्यको अवस्था

२.१ स्वास्थ्य क्षेत्र

२.१.१. स्वास्थ्य संस्थाको विवरण

क्र. सं.	स्वास्थ्य संस्था	ठेगाना	संस्था प्रमुख	सम्पर्क नं.
१.	सरावल स्वास्थ्य शाखा	सरावल गा.पा	ओम नारायण देवकोटा	9847545810
२.	तिलकपुर स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०१	असोक कुमार पाण्डेय	9847055461
३.	मनरी स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०२	निलकण्ठ भण्डारी	9847050469
४.	सरावल स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०३	सुमन पन्त	9857064234
५.	मंगलापुर सा.स्वास्थ्य इकाई	सरावल-०४	अदालत चौधरी	9869586812
६.	बडहरा दुबौलिया स्वास्थ्यचौकी	सरावल-०५	विजय कुमार चौधरी	9847210737
७.	रामपुर खडौना स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०६	रामशर णधोवि	9847080476
८.	भुजहवा स्वास्थ्य चौकी	सरावल-०७	रुप नारायण यादव	9847081042
९.	मनरी आयुर्वेद औषधाल	सरावल-०२	सन्तोष कुमार कहार	9867400610

१.	महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविका संख्या	५५ जना
२.	गाउँघरक्लिनिक संख्या	२० वटा
३.	खोप क्लिनिक संख्या	२७ वटा

२.२ शिक्षा क्षेत्र

२.२.१ साक्षरता प्रतिशत

- साक्षरता प्रतिशत : ७४.५%
- साक्षर पुरुष प्रतिशत: ८३.३%
- साक्षर महिला प्रतिशत: ६६.१%
- विद्यालय खुद भर्ना दर : ९४%

२.२.२ शिक्षा सेवा केन्द्रको विवरण

सामुदायिक विद्यालय	धार्मिक विद्यालय	निजि विद्यालय	जम्मा
१६	०८	१३	३७

वडा नं.	विद्यालय संख्या
1	5
2	6
3	3
4	8
5	2
6	6
7	7
जम्मा	37

आधारभूत तह	माध्यमिक तह	+२ तह
३७	१०	०३

क्र.स.	विद्यालयको नाम	प्रधानाध्यापक	सम्पर्क नं.
सामुदायिक विद्यालय:			
1	आदर्श मा.वि., खोखरपुरा	देवनारायण चौधरी	9857045639
2	बसन्त मा.वि., बसन्तपुर	चुन्ना प्रसाद पौडेल	9847042326
3	सरस्वती आ.वि., पथरहिया	ओम कुमारी चौधरी	9867022517
4	जनशक्ति आ.वि., दंगिया	चन्दा कुमारी फौजदार	9863291922
5	सुवंशी कन्या आ.वि., अत्रहटी	विरेन्द्र प्रसाद कुर्मि	9847203135
6	त्रिमूर्ति आ.वि., तिलौली	मजिद अली अंसारी	9860774753
7	जनता मा.वि., मनरी	नन्दिनी कुमारी पोखेल (ढकाल)	9867211316
8	बालपुरी आ.वि., पिपरा	सुरेन्द्र कुमार चौधरी	9867000862
9	महेन्द्र मा.वि., सरावल	प्रदीप कुमार चौधरी	9857045922
10	बुद्धज्योति आ.वि., हात्तीवन	मीना अर्याल	9857045048
11	विनोदनीता कण्डेल आ.वि., दुबौलिया	सत्यनारायण चौधरी	9847588503
12	जनता आ.वि., धनगडवा	रविन्द्र कुमार गौड	9857047545
13	जनजागृति आ.वि., पुसौली	ब्रम्हा प्रसाद पटेल	9817425233
14	जनता मा.वि., भुजहवा	भीम प्रसाद मुराउ	9864555700

15	महेन्द्र जनता मा.वि., गडौरी	श्रवण कुमार सहानी	9857045579
16	बाल्मिकी आ.वि., भटवलिया	अनिल यादव	9867399641
धार्मिक विद्यालय:			
17	मदरसा गौसिया मिसबाहुल ओलुम, ललितपुर	दिपक राय	9867495738
18	मदरसा इस्लामिया अहले सुन्नत, बटसार	अन्जुम अंसारी	9814491857
19	मदरसा कादरिया नुरुल उलुम, पुसौली	समसाद अली	9804448848
20	मदरसा नुरुल उलुम, मधवलिया	ताहिर हुसेन चुरिहार	9807558345
21	मदरसा अरेबिया अहले सुन्नत रजाउल उलूम, भुजहवा	सरताज अली	9867441563
22	पशुपति शिक्षा मन्दिर, भटवलिया	रामाश्रय बरई	9805461068
23	मदरसा इस्लामिया, भुजहवा	बालगोविन्द विश्वकर्मा	9867558080
24	मदरसा इस्लामिया हबिबुल ओलुम, पुर्नाहा	जमालु जोल्हा	9849914353
संस्थागत विद्यालय			
1	बसन्तपुर जेनिथ ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल, बासाबसही	विष्णु प्रसाद चौधरी	9857081403
2	सालबास सनराइज इङ्गलिस स्कूल, सालबास	बालकृष्ण लम्साल	9847092769
3	मुनलाईट एकेडेमी, पटखौली	कुल नारायण चौधरी	9867488611
4	शिवशक्ति इङ्गलिस स्कूल, सरावल-२, जावा	घनश्याम चौधरी	9848929874
5	स्टारलाईट ईङ्गलिस विद्यालय, भिमटाँडी	डा. शिवशंकर बस्याल	9857045100
6	सिद्धार्थ सेकेन्डरी स्कूल, गोबरहिया	राम चन्द्र चौधरी	9857080315
7	अम्बिका ईङ्गलिस स्कूल, ललितपुर	राजुप्रसाद यादव	9821515287
8	ललितपुर लिटिल फ्लावर इ. स्कूल, ललितपुर	ब्रम्हा यादव	9826444621
9	रोशनज्याति ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल, गोबरहिया	रोहित कर्ण	9847290958
10	लर्ड बुद्ध इङ्गलिस एकाडेमी, गडौरी	अशोक कुमार चौधरी	9857053203
11	फ्युचर लाइफ इङ्गलिस स्कूल, पुसौली	मिराज अली अन्सारी	9868241612
12	सोसियल पायनियर एकाडेमी, भुजहवा	नरेन्द्र बहादर सिंह	9804450244
13	बर्दघाट कालिका इङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कूल, भुजहवा	रोहन कुमार यादव	9811587312

२.२.३ विद्यार्थी संख्या

विद्यालय वर्ष: २०७९

सि.नं.	विद्यालयको नाम	विद्यार्थी संख्या		
		केटी	केटा	जम्मा
	Sarawal Rural Municipality	5191	5268	10459
1	Binod Nita Kandel Adharbhut Vidyalaya	206	153	359
2	Madrassa Islamiya Ahalesunnat	61	47	108
3	Janata Basic School, Dhanagadawa	243	242	485
4	Ambika English Boarding School	102	124	226
5	Lalitpur Little Flowar Eb	41	57	98
6	Madarasa Gausiya Miss Bahul Olum	69	34	103
7	Janata Secndry school Bhujahawa	569	546	1115
8	Madrassa Arabiya Ahale Sunnat Rajaul Ulloom	98	56	154
9	Madrassa Islamiya	63	36	99
10	Pasupati Shikshya Mandir	90	95	185
11	Balmiki Basic School	174	139	313
12	Social Pioneer Acadamy	30	35	65
13	Bardaghat Kalika English Boarding School	47	85	132
14	Trimurti Pra Vi Tilauli	39	32	71
15	Balपुरी Pra V	64	66	130
16	Janata Secondary School, Manari	388	268	656
17	Star Light Ebs	50	75	125
18	Janajagriti Adharbhut Vidyalaya	95	111	206
19	Mahendra Janata Ma V Gadauri	245	193	438
20	Madarasa Qadariya Nurul Ulum	81	40	121
21	Madrassa Nurul Olum	62	85	147
22	Gadauri Lord Buddha English Academy	107	118	225
23	Future Life English School	24	32	56
24	Siddhartha Secondary School, Gobarahiya	238	359	597
25	Mahendra Ma V Sarawal	229	196	425
26	Buddhajyoti Basic School, Hattiban	46	52	98
27	Rosanjyoti Eb	129	181	310
28	Saraswati Adharbhut Vidyalaya	16	20	36
29	Salbas Sunrise English School	298	341	639
30	Jana Shakti Basic School	36	17	53

31	Basantapur Jenith Ebs	300	403	703
32	Subanshi Kanya Basic School Atrahati	105	102	207
33	Adarsha Secondary School, Khokharpura	405	448	853
34	Basant Ma V Basantpur	318	302	620
35	Moonlight Academy	123	178	301

२.२.४ दिवाखाजा लागु भएको विद्यालय

सि.न.	विद्यालयको नाम
1	Binod Nita Kandel Adharbhut Vidyalaya
2	Madrassa Islamiya Ahalesunnat
3	Janata Basic School, Dhanagadawa
4	Madarasa Gausiya Miss Bahul Olum
5	Janata Secondary school Bhujahawa
6	Madrassa Arabiya Ahale Sunnat Rajaul Ulloom
7	Madrassa Islamiya
8	Pasupati Shikshya Mandir
9	Balmiki Basic School
10	Trimurti Pra Vi Tilauli
11	Balpuri Pra V
12	Janata Secondary School, Manari
13	Janajagriti Adharbhut Vidyalaya
14	Mahendra Janata Ma V Gadauri
15	Madarasa Qadariya Nurul Ulum
16	Madrassa Nurul Olum
17	Mahendra Ma V Sarawal
18	Buddhajyoti Basic School, Hattiban
19	Saraswati Adharbhut Vidyalaya
20	Jana Shakti Basic School
21	Subanshi Kanya Basic School Atrahati
22	Adarsha Secondary School, Khokharpura
23	Basant Ma V Basantpur

२.२.५ विद्यालयको सरसफाइको विवरण

क्र स	विद्यालयको नाम	बडा	शौचालय छ/ छैन	भेरी लैंगिक	पानीको व्यवस्था	अपाङ्गमैत्री सुविधा	हात धुने सुविधा	महिनावारी व्यवस्थापन सुविधा	सरसफाइको अवस्था
१	आदर्श मा.वि., सरावल -१, खोखरपुरा	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
२	बसन्त मा.वि. सरावल -१, बसन्तपुर	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	राम्रो
३	सरस्वती प्रा.वि. पथरहिया सरावल - १	१	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	राम्रो
४	जनता मा.वि. सरावल -२, मनरी	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
५	सूवंशी नि.मा.वि. अत्रहटी २	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
६	त्रिमुर्ति प्रा.वि., सरावल -२, तिलौली	२	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
७	जनशक्ति प्रा.वि. सरावल - २, दडिया	२	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
८	महेन्द्र मा.वि. सरावल -३,	३	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
९	बालपुरी प्रा.वि. सरावल -३, पिपरा	३	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
१०	बुद्धज्योति प्रा.वि. सरावल -४, हात्तिवन	४	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
११	विनोद नीता कण्डेल नि.मा.वि. सरावल -५, दुबौलिया	५	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१२	जनता नि.मा.वि, सरावल -५, धनगडवा	५	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१३	जनता मा.वि. सरावल -६, भूजहवा	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१४	महेन्द्र जनता मा.वि., सरावल -६, गडौरी	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१५	जनजागृति निमावि, पुसौली	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१६	श्री बाल्मिकी प्रा.वि., सरावल -७, भटवलिया	७	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
धार्मिक विद्यालय:									
१७	मदरसा गौसिया मिसबाहुल ओलुम सरावल -४, ललितपुर	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै

१८	मदरसा कादरिया नुरुल उलूम, सरावल - ६, पुसौली	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
१९	मदरसा अरेबिया अहले मुन्नत रजाउल उलूम सरावल -६, भुजहवा	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२०	पशुपति शिक्षा मन्दिर, सरावल -७, भटवलिया	७	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छैन	ठिकै
२१	मदरसा इस्लामिया, सरावल -७, भुजहवा	७	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२२	मदरसा इस्लामिया अहले मुन्नत सरावल -४, बटसार	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै

संस्थागत विद्यालय:

२३	सनराइज ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२४	जेनिथ ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	१	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२५	मूनलाईट एकेडेमी	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२६	शिवशक्ति ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	२	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२७	स्टार लाइट ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	३	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२८	रोशन ज्योतिईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
२९	अम्बिका ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३०	सोसल पायनियर एकेडेमी	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३१	लर्डबुद्ध ईङ्गलिस एकेडेमी	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३२	कालिका ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल		छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३३	फ्युचर लाईफ ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	६	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३४	ललितपुर लिटिल फ्लावर ईङ्गलिस बोर्डिङ्ग स्कुल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै
३५	सिद्धार्थ सेकेण्डरी ईङ्गलिस स्कुल	४	छ	छ	छ	छ	छ	छ	छ	ठिकै

श्रोत: सरावल गाउँपालिकाको वाम योजना सम्बन्धी सङ्ग्रह वस्तुगत विवरण -२०७७

२.३ कृषी क्षेत्र

२.३.१ कृषी वाली विवरण:

क्र.सं.	वालिहरु	वडाहरु
१.	धान, गहु, तरकारी, तोरी, मकै, मसुरो, आदी	वडा १ देखी ७ सम्म

२.३.२ कृषी सेवा केन्द्रको विवरण

क्र.सं.	सेवा केन्द्र तथा समुहका नाम	रहेको स्थान	वडा कभरेज	घरधुरी कभरेज	लाभान्वित जनसंख्या
१	कृषि सेवा केन्द्र, तिलकपुर	सरावल १ तिलकपुर	१ र २	२१००	८०००
२	कृषि सेवा शाखा	सरावल ३ सरावल	वडा १ देखी ७ सम्म	४०००	१५०००
३.	कृषि सेवा केन्द्र, बडहरा दुवौलिय	सरावल ५ बडरा दुवौलिया	४ र ५	१२००	४०००
४	कृषि सेवा केन्द्र, भुजहवा	सरावल ७ भुजहवा	६ र ७	१५००	४५००

२.४ महिला तथा बालबालिका क्षेत्र

२.४.१ सहकारी संस्थाको विवरण

१.तिलकपुर महिला बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.१
२.कोलबृक्ष बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.१
३.सानाकिसान कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.१
४.लक्ष्मीनारायण बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.१
५.महिला जागरण बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	वडा नं.२
६.गौतम बुद्ध कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.२
७.मनरी आय आर्जन तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.२
८.सरावल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.३
९.कालिका आय आर्जन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.३
१०.गोवरहिया कृषि सहकारी संस्था	वडा नं.४
११.सहज बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	वडा नं.४
१२.बडहरा दुवौलिया बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.५
१३.किसान बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था	वडा नं.५
१४.सन्तोषी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं.६

१५. समनता बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं. ६
१६. धन लक्ष्मी कृषि सहकारी संस्था	वडा नं. ६
१७. साथी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं. ७
१८. उज्वल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था	वडा नं. ७
१९. जय भिम कृषि सहकारी संस्था	वडा नं. ७

२.४.२ वडास्तरीय बाल संजालको विवरण

क्र. सं.	वडा नं.	संजालको नाम	जम्मा सदस्य संख्या
१.	१	वडास्तरीय बाल संजाल वडा नं. १	११-२०
२.	२	वडास्तरीय बाल संजाल वडा नं. २	११-२०
३.	३	वडास्तरीय बाल संजाल वडा नं. ३	११-२०
४.	४	वडास्तरीय बाल संजाल वडा नं. ४	११-२०
५.	५	वडास्तरीय बाल संजाल वडा नं. ५	११-२०
६.	६	वडास्तरीय बाल संजाल वडा नं. ६	११-२०
७.	७	वडास्तरीय बाल संजाल वडा नं. ७	११-२०

२.४.३ महिला संजालको विवरण

सि.नं.	महिला संजालको नाम	रहेको स्थान	वडा कभरेज	घरधुरी कभरेज	लाभान्वित जनसंख्या
१/	१ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	तिलकपुर	१	११३३	२०००
२/	२ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	मनरी	२	१०१८	२०००
३/	३ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	सरावल	३	१००२	१५००
४/	४ नं. वडा स्तरिया महिला संजाल	मंगलापुर	४	९२३	१०००
५/	५ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	बडहरा दुवौलिया	५	६५७	१०००
६/	६ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	रामपुर खडौना	६	९७५	९००
७/	७ नं. वडा स्तरिय महिला संजाल	भुजहवा	७	९२५	१०००
८/	गा.पा. स्तरिय अन्तर पार्टी महिला संजाल सरावल	गा.पा.	१-७	६०००	१००००

२.५ पशुपंछी क्षेत्र

सि.नं.	सेवा केन्द्र तथा समुहका नाम	रहेको स्थान	वडा कभरेज	घरधुरी कभरेज	लाभान्वित जनसंख्या
१।	पशु सेवा केन्द्र मनरी	सरावल २, मनरी	१, २	१५००	३०००
२।	पशु सेवा शाखा	सरावल ३	३	५००	१०००
३।	पशु सेवा सम्पर्क केन्द्र	सरावल ४	४ र ५	१०००	२२००
४।	पशु सेवा सम्पर्क केन्द्र	सरावल ६, रामपुरखडौना	६ र ७	९००	१८००

पशुपालन समुह: ३४ वटा

पशुजन्य श्रोतको उपयोगको अवस्था: राम्रो

२.६ खानेपानी तथा सरसफाई

२.६.१ खानेपानीका प्राथमिक स्रोतहरू

वडा नं	ग्राभीटी खानेपानी योजना		बोरिङ (उच्चटंकी) खानेपानी योजना		डिपट्यूल संख्या	स्यालो ट्युवेल संख्या	संरक्षितमु हान	आकासे पानी	असुरक्षित मुल	सतहको पानी	कुल जम्मा
	निजी धारा संख्या	सार्वजनिक धारा संख्या	निजी धारा संख्या	सार्वजनिक धारा संख्या							
१	०	४८	४१२	०	२६१	७१५	०	०	०	०	१४३६
२	०	०	०	०	१२३१	०	०	०	०	०	१२३१
३	०	०	१९७	२०	४३२	६३०	०	०	०	०	१२७९
४	०	०	०	०	८४७	३६५	०	०	०	०	१२१२
५	०	०	०	२५९	३५८	२४९	०	०	०	०	८६६
६	०	०	०	०	८२९	३७२	०	०	०	०	१२०१
७	०	०	०	०	६४५	४४१	०	०	०	०	१०८६
जम्मा	०	४८	६०९	२७९	४६०३	२७७२	०	०	०	०	८३११

श्रोत: सरावल गाउँपालिकाको बास योजना सम्बन्धी सङ्क्षिप्त वस्तुगत विवरण -२०७७

- ✓ पालिकास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समिति: १
- ✓ वडास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समिति: ७ वटै वडामा

३. पोषण मैत्री स्थानीय तहको क्षेत्रगत सूचकहरूको स्थिति

सि.नं.	सूचक नं.	सूचक	पोषणमैत्री हुन आवश्यक अवस्था	गाउँपालिकाको हालको अवस्था
३.१ स्वास्थ्य				
१	१.१	पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्थाको प्रतिशत	१००%	१४%
३.२ शिक्षा				
२	२.१	चार वर्ष उमेर पुगेका बालबालिका मध्ये प्रारम्भिक बालविकास कक्षामा भर्ना भएका बालबालिकाको प्रतिशत	१००%	९४%
३	२.२	प्रारम्भिक बालविकास केन्द्रमा भएका सहजकर्ताहरू मध्ये पोषण सम्बन्धी अभिमुखीकरण/तालिम प्राप्त गरेका सहजकर्ताहरूको प्रतिशत	१००%	४९%
४	२.३	आधारभूत शिक्षा (१ देखि कक्षा ८ सम्म) पुरा गर्ने बालबालिकाको प्रतिशत	१००%	८२%
५	२.४	स्थानीय तहले बनाएको स्थानीय पाठ्यक्रममा पोषण तथा बाल अधिकार सम्बन्धी विषय समावेश	गरेको	गरेको
६	२.५	विद्यालय दिवा खाजामा स्थानीय स्तरमा उपलब्ध पोषणयुक्त खाद्यवस्तुको प्रयोग गर्ने विद्यालयको प्रतिशत	≥९०%	४५%
७	२.६	विद्यालय व्यवस्थापन समिति, अभिभावक-शिक्षक-विद्यार्थी लगायत सरोकारवालको सहभागितामा पोषण दिवस/सप्ताह मनाउने विद्यालयको प्रतिशत	≥९०%	५०%
३.३ महिला तथा बालबालिका				
८	३.१	न्यायिक समिति, प्रहरी, एकद्वार संकट व्यवस्थापन केन्द्रमा दर्ता भएका लैङ्गिक हिंसाका घटनामध्ये फल्र्याट भएका घटनाको प्रतिशत	≥८०%	८०%
९	३.२	महिनाबारी हुँदा स्वास्थ्य र सुरक्षाको दृष्टिकोणले जोखिमयुक्त स्थानमा राख्ने घरधुरीको प्रतिशत	०	०
१०	३.३	२० वर्ष उमेर नपुग्दै बच्चा जन्माउने महिलाको संख्या	०	६%
११	३.४	सुनौला हजार दिनका घरपरिवारका सासू/बुहारी वा श्रीमान/श्रीमती बीच पोषण सम्बन्धी अनुशिक्षण भएका वडाको प्रतिशत	१००%	१००%
१२	३.५	वडामा गठन भएका युवा/ बालसञ्जालका सदस्यलाई पोषण सम्बन्धी अभिमुखीकरण गरिएका वडाको प्रतिशत	≥९०%	५७%
३.४ खानेपानी तथा सरसफाइ				
१३	४.१	आधारभूत खानेपानी सेवा उपलब्ध भएका घरधुरीको प्रतिशत	१००%	९०%
१४	४.२	आधारभूत सरसफाई सेवा उपलब्ध भएका घरधुरीको प्रतिशत	१००%	४२%
१५	४.३	शौचालय गएपछि, बालबालिकाको दिशा धोएपछि, खाना खानु अघि, बालबालिकाकालाई दूध खुवाउनु अघि, फोहोर चलाएपछि साबुनपानीले हातधुने परिपाटीको विकास भएको घरधुरीको प्रतिशत	१००%	९०%
१६	४.४	आधारभूत खानेपानी सेवा उपलब्ध भएका संस्थाको प्रतिशत	१००%	१००%
१७	४.५	आधारभूत सरसफाई सेवा उपलब्ध भएका संस्थाको प्रतिशत	१००%	९०%
३.५ कृषी विकास				
१८	५.१	करेसावारी भएका घरधुरी मध्ये सागसब्जी, तरकारी तथा फलफूल उत्पादन गरेका घरपरिवारको प्रतिशत	≥८०%	६०%

१९	५.२	अन्न, सागसब्जी, गोडागुडी, फलफुल लगायतका खानाको नियमित उपभोग गर्ने घरधुरीको प्रतिशत	≥८०%	८०%
२०	५.३	स्थानीयस्तरमा पाईने रैथाने बाली प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालन	भएको	भएको
२१	५.४	खाद्य स्वच्छता र गुणस्तर परिक्षण (Food hygiene and quality testing) को बजार अनुगमन भएको पटक (वार्षिक)	≥३	२
३.६ पशुपन्छी विकास				
२२	६.१	व्यवस्थित पशुपंक्षी पालन गरी उपभोग गर्ने कृषक घरपरिवारको प्रतिशत	≥८०%	४३%
२३	६.२	दूध जन्य पदार्थहरू (दूध, दही, घिउ, पनीर, चीज), अण्डा तथा मासुजन्य (माछा/मासु) नियमित उपभोग गर्ने घरपरिवारको प्रतिशत	≥८०%	७५%
२४	६.३	पशुजन्य खाद्यवस्तु (प्रतिव्यक्ति वार्षिक दूध ९१ लि., मासु १४ के.जी, अण्डा १५० वटा) उपलब्धता भएको परिवारको प्रतिशत	≥९०%	७५%
३.७ शासकीय प्रबन्ध				
२५	७.१	गाउँपालिकास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठकको संख्या	≥२	३
२६	७.२	वडास्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा सहजीकरण समितिको बैठकको संख्या	≥२	१
२७	७.३	स्थानीय तहको आवधिक योजना तथा वार्षिक कार्यक्रममा बहुक्षेत्रीय पोषण योजना अनुसारका कार्यक्रम समावेश	भएको	भएको
२८	७.४	गाउँपालिकाले अनुदान तथा आन्तरिक आयबाट पोषण कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन	गरेको	गरेको
२९	७.५	पोषण सम्बन्धी कार्यक्रमको समन्वय र सहजीकरण गर्न बहुक्षेत्रीय पोषण योजनाले गरेको व्यवस्था बमोजिमको सचिवालयको क्रियाशीलता	रहेको	रहेको
३०	७.६	स्थानीय तहको पोषण पार्श्वचित्र तयार गरी नियमित अद्यावधिक	गरेको	गरेको
३१	७.७	स्थानीय तहमा पोषण कर्नरको स्थापना	भएको	भएको
३२	७.८	गाउँकार्यपालिकामा छुट्टै स्तनपान कक्षको व्यवस्था	भएको	भएको
३३	७.९	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजनामा विपद् पूर्व र विपद् पश्चात गरिने पोषण केन्द्रित पूर्व तयारीको योजना समावेश	भएको	भएको
३४	७.१०	बाल पोषण भत्ता वितरणको समयमा बालपोषणको महत्व र उच्चतम सदुपयोग सम्बन्धी सचेतना/अभिमुखीकरण पाउने अभिभावकको प्रतिशत	≥९०%	०%

३.१.१ पोषणमैत्री स्वास्थ्य संस्थाका सूचकको अवस्था

सूचक नं.	हालको अवस्था, अङ्क						
	स्वास्थ्य संस्था:						
	तिलकपुर स्वा.चौकी	मनरी स्वा.चौकी	सरावल स्वा.चौकी	मंगलापुर सा.स्वा.इकाई	ब.दुबौलिया स्वा.चौकी	रा.खडौना स्वा.चौकी	भुजहवा स्वा.चौकी
१	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
२	०.०	१.०	०.०	०.५	०.०	०.०	१.०
३	०.०	१.०	०.०	१.०	०.५	०.०	०.५
४	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
५	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
६	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
७	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
८	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
९	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
१०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
११	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
१२	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	०.५
१३	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
१४	०.०	१.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०
१५	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
१६	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
जम्मा प्राप्तांक	१२.०	१५.०	१२.०	१३.५	१२.५	१२.०	१३.०

जम्मा प्राप्तांक	अवस्था
१५ देखि १६	पोषणमैत्री घोषणाका लागि योग्य
१३ देखि १४	पोषणमैत्री उन्मुख स्वास्थ्य संस्था
१२ वा सो भन्दा कम	पोषणमैत्री उन्मुख नभएको

सूचकहरू:

सूचक नं.	सूचक	अवस्था	अंक
१	गर्भवती महिलाले कम्तिमा ८ पटक पूर्व प्रसूति जाँच गरेको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
२	गर्भवती महिलाले कम्तिमा ३ पटक उत्तर प्रसूति जाँच गरेको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
३	गर्भवती महिलाले गर्भ अवधिभर १८० चक्कि आइरन फोलिक एसिड चक्कि खाएको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
४	स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी गराएका महिलाहरूको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०

५	स्वास्थ्य संस्थामा जन्म भएका बालबालिका मध्ये जन्मेको १ घण्टाभित्र स्तनपान सुरुवात गर्ने शिशुको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
६	६ देखि ५९ महिनाका बालकालिकाले वर्षमा दुई पटक भिटामिन ए क्याप्सुल पाएको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
७	१२ देखि ५९ महिनाका बालकालिकाहरूले वर्षमा दुई पटक जुकाको औषधी पाएको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
८	२४ महिनासम्मका बालकालिकाले नियमित वृद्धि अनुगमन गरेको औसत पटक	>१८	१
		१५-१८	०.५
		<१८	०
९	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बालबालिका मध्ये जन्मे देखि ६ महिनासम्म पूर्ण स्तनपान गराएको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
१०	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बालबालिका मध्ये ६ महिनापश्चात स्तनपानका साथै समयमै थप खानाको सुरुवात गरेको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
११	वृद्धि अनुगमनका लागि दर्ता भएका बालबालिका मध्ये कम तौल भएका बालबालिकाको प्रतिशत	<५	१
		५-१०	०.५
		>१०	०
१२	कम तौलका शिशुको जन्म प्रतिशत	<५	१
		५-१०	०.५
		>१०	०
१३	पूर्ण खोपयुक्त स्वास्थ्य संस्था भएको	भएको	१
		नभएको	०
१४	पूर्ण मात्रामा (१८० स्याचेट) बालभिट्टा पाएका बालबालिकाको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
१५	बालबालिकालाई झाडा पखाला लागेको बेला जिंक चक्की र पुर्नजलिय झोल खुवाउने गरेको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०
१६	२६ हप्तासम्म आईरन फोलिक एसिड चक्की पाएका किशोरीको प्रतिशत	>९०	१
		८०-९०	०.५
		<८०	०

जननिर्वाचित प्रतिनिधीहरुको विवरण

वडा नं.	पद	नाम थर	ठेगाना	सम्पर्क नम्बर
	अध्यक्ष	सुखाडी प्रसाद चौधरी	सरावल गा.पा.-४	९८५७०४५८११
	उपाध्यक्ष	वासमति हरिजन	सरावल गा.पा.-४	९८२१४३९६८४
१	वडाअध्यक्ष	विष्णुप्रसाद भट्टराई	सरावलगा.पा.-१	९८५७०४५४३३
१	महिलासदस्य	शोभा देवि थारु	सरावलगा.पा.-१	९८२६४७१२५७
१	दलित महिलासदस्य	शान्तिकुमारी हरिजन	सरावलगा.पा.-१	९८६९९३५६३८
१	वडा सदस्य	गोरे रानामगर	सरावलगा.पा.-१	९८६४४१२३०२
१	वडा सदस्य	बुद्धनप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-१	९७४६४०८४७४
२	वडाअध्यक्ष	शम्भुप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-२	९८५७०४५०३०
२	महिलासदस्य	उर्मिलाकुमारी थारु	सरावलगा.पा.-२	९८२७४८३९१२
२	दलित महिलासदस्य	रुषादेविचमार	सरावलगा.पा.-२	९८१६४७२१५२
२	वडा सदस्य	तुफानिलाल गुमा	सरावलगा.पा.-२	९८६७७८४६१२
२	वडा सदस्य	नरेन्द्रप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-२	९८१७४१३३२२
३	वडाअध्यक्ष	फिरंगी चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८११९७९६९३
३	महिलासदस्य	नेमा चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८०७४७११८९
३	दलित महिलासदस्य	ध्रुवपतिदेवि लोना चमार	सरावलगा.पा.-३	९८११९३६२४७
३	वडा सदस्य	केशवराज चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८०६९३०५५२
३	वडा सदस्य	दुर्गाकुमार चौधरी	सरावलगा.पा.-३	९८२१४६२९९७
४	वडाअध्यक्ष	सुरेशप्रसाद यादव	सरावलगा.पा.-४	९८४७०७९१७४
४	महिलासदस्य	रन्जनामहतो	सरावलगा.पा.-४	९८२२९०९०६४
४	दलित महिलासदस्य	सावित्रीकुमारी चमार	सरावलगा.पा.-४	९८२६४०६५५५
४	वडा सदस्य	अर्जुनतेली	सरावलगा.पा.-४	९८२३७३२१३३
४	वडा सदस्य	सुवास केवट	सरावलगा.पा.-४	९८२६४१००२३
५	वडाअध्यक्ष	लक्ष्मणप्रसाद चौधरी	सरावलगा.पा.-५	९८६७३०१३४४
५	महिलासदस्य	सावित्रीदेवि चौधरी	सरावलगा.पा.-५	९८१७५५९८५०
५	दलित महिलासदस्य	अनिता देवि हरिजन	सरावलगा.पा.-५	९८५७०४५८४२
५	वडा सदस्य	सुधव कुमारकेवट	सरावलगा.पा.-५	९८११४९२५३४
५	वडा सदस्य	किसुन कहार	सरावलगा.पा.-५	९८११४९९९२४
६	वडाअध्यक्ष	छोटेलालगुमा	सरावलगा.पा.-६	९७४८७००८७९
६	महिलासदस्य	ज्ञान्त्रीकुमारी चौधरी	सरावलगा.पा.-६	९८००७२१९१७
६	दलित महिलासदस्य	जानकीचमार	सरावलगा.पा.-६	९८१९४६८६३२
६	वडा सदस्य	चन्द्रभानचौधरी	सरावलगा.पा.-६	९७६२२५१२१६
६	वडा सदस्य	अवदुररहमान चुरिहार	सरावलगा.पा.-६	९८४७२४१३७३
७	वडाअध्यक्ष	हेयात खाँधुनिया	सरावलगा.पा.-७	९८६४५८१७८६
७	महिलासदस्य	मोहरी देविचमार	सरावलगा.पा.-७	९७४९८९८४३२
७	दलित महिलासदस्य	कौशिल्यादेवि चमार	सरावलगा.पा.-७	९८६७९१०१२३
७	वडा सदस्य	बन्धन केवट	सरावलगा.पा.-७	९८१७४३४९५२
७	वडा सदस्य	धर्मेन्द्रप्रसाद हरिजन	सरावलगा.पा.-७	९७४९७६०७६०

सम्पादित कार्यक्रमका केही तस्वीरहरू

- सुनौला हजार दिनका आमाहरूलाई पोषण विषयका अभिमुखीकरण कार्यक्रम, सरावल-६
- विद्यालयमा स्वस्थकर खान प्रदर्शनी तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम, सरावल-२
- पोषण प्रवर्धन समुहमा उच्चमशिलता र पोषण प्रवर्धन अभिमुखीकरण, सरावल-४
- समुदायस्तरमा पोषण अवस्था लेखाजोखा

- किशोरी अईरन चक्की र फोलिक एसिड वितरण सम्बन्धी शिक्षकहरुलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम
- गा.पा. अन्तर्गत बर्थिंग सेन्टरमा प्रसूती हुने महिलालाई निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा
- राष्ट्रिय भिटामिन 'ए' तथा जुकाको औषधी वितरण अभियान

- स्तनपान कक्ष स्थापना र व्यवस्थापन
- किशोरकिशोरी लक्षित पोषण सचेतना कार्यक्रम
- सुनौला हजार दिनका घरपरिवारमा सासु बुहारी बीच पोषण सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम

- गर्भवती आमाहरुलाई स्वास्थ्य संस्था मार्फत निशुल्क झुल वितरण
- माघी मेलामा कृषी प्रदर्शनी

- सरावल स्वास्थ्य चौकीमा पोषण कर्नर स्थापना, सरावल-३
- गा.पा. भित्रको बर्थिंग सेन्टरमा प्रसुतीहुनेलाई उत्तम पोषण झोला

- बालक्लबमा पोषण सचेतना कार्यक्रम
- स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई वृहत पोषण प्याकेज क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रम

- स्वास्थ्य आमा समुहमा गर्भवतीहरूलाई जीवन सुरक्षा सम्बन्धी तालिम
- गा.पा.स्तरीय पोषण तथा खाद् सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठक

- पोषण सुधारकोलागि विपन्न समुदायका महिला समुह वा सहकारीहरूलाई विपन्न सदस्यहरूको आयआर्जन सुधार कार्यक्रमको गर्न अनुदान, सरावल-२
- पोषण सम्बन्धी सूचनामुलक फ्लेक्स बोर्ड निर्माण, सरावल-६

- महिनावारी स्वच्छता दिवसको अवसरमा अन्तरक्रियात्मक सचेतना कार्यक्रम, सरावल-२
- पोषण सुधारका लागि विद्यालयमा खानपानी तथा सरसफाइ योजना निर्माण, सरावल-३

- सुनौलो हजार दिनका आमाहरुलाई सरसफाइको महत्व दर्शाउँदै सरसफाई सामग्री वितरण
- सु.ह.दि.आ.लाई पोषण विषयक एकीकृत तालिम तथा पोषण सुधार कार्ययोजना निर्माण कार्यक्रम

- सुनौला हजार दिनका आमाहरुलाई सरसफाई सचेतीकरण तथा फिल्टर वितरण कार्यक्रम
- पोषणमैत्री स्थानीय शासनको गाउँपालिका स्थितिपत्र तयारी बैठक